

KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS

A MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET FOLYÓIRATA

2005. DECEMBER

10/6

TARTALOM

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

- Fábián Judit: „Mi dolgozunk a világon?” A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet tevékenységének summázata 1
Tóthné H. Izabella: Új korszak kezdődött 2005 januárjától Győrben a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ életében 5
Tapodi Katalin: Dabas és a Kossuth Művelődési Központ 6
Stumpf Gábor: A Művelődés Háza és Sárospatak 7
Matiszlovicsné Horváth Éva: Út a Grassalkovich Művelődési Központtól a Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítványig. Közművelődési feladatellátás önkormányzati intézményi, majd civil szervezeti szinten 11
Protovinné Zsilinszki Erzsébet: A közhasznú társaságok helyzete és szerepe – Eger közművelődési tapasztalatai alapján 13
Gál Sándor: Nonprofit? Önkormányzati? Üzleti? „Összevetésükkel nem érveket, gondolatokat kívántam megfogalmazni” 15
Pál Miklósné: Vállalkozásban működő művelődési házak Békés megyében 17
dr. Kádár Zsolt: Az egri Kálvin Ház közművelődési missziója 26

MEGKÉRDEZTÜK

- Íme, a szakma – egy megyei intézményben – imígyen becsülteti nagyra magát. Beszélgetés a Pest Megyei Közművelődési Intézet igazgatónőjével Makra Borbálával és munkatársaival: Szádváriné Kiss Móriával, D. Barabás Móriával, Gaál Annával és Varga Zsuzsannával (Mátyus Aliz) 28

TANULMÁNY

- Ponyi László: A közigazgatás kulturális szolgáltató tevékenységének társadalmi-történeti alapjai – a szervezeti változások trendjei 35
Koncz Gábor: A kultúra mai finanszírozási szisztémája 38

KÖNYVBEMUTATÁS

- Slézia Gabriella: A közművelődés házai Budapesten. A Budapesti Művelődési Központ kiadványsorozatának bemutatása 48

HORIZONT

- Németh Andrea: Közösségi terek, társadalmi szerveződés, informatika kapcsolata a kistelepülések életében 54
Hohl Ferenc: Hogyan befolyásolja a teleházak árképzése a teleházak működését? 55

SZERZŐINK 37

A Szín – Közösségi Művelődés a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával jelenik meg.

SZÍN – KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS

10/6 2005. december

SZÍN - KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS. A Magyar Művelődési Intézet folyóirata. Megjelenik kéthavonta.

Szerkesztőbizottság elnöke: FÖLDIÁK ANDRÁS.

Tagjai: Egyed Albert, Komjáti Gabriella, Péterfi Ferenc, Ponyi László, Szöllősi Eszter, Tóth Erzsébet, Tóth Zsuzsanna.

Főszerkesztő: MÁTYUS ALIZ.

Kiadja a Magyar Művelődési Intézet. Felelős kiadó: BORBÁTHI ERIKA.

A szerkesztőség címe: 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Szerkesztőségi titkár: Szeder Erika. Tel: 225-60-07, e-mail: szedere@mni.hu

Postacím: 1251 Budapest, Pf. 101. Tel: 201-5053. Fax: 201-5764.

E-mail: kalmarj@mni.hu, matyus.alice@chello.hu

A lapot Szűts Eszter festőművész tervezte.

E számunkat Bakos Ildikó szobrászművész rajzaival illusztráltuk.

Készült a Somogy-Print Bt. Nyomdaüzemében. 1165 Budapest, Hangulat u. 4.

ISSN 1416-6925

MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET
HUNGARIAN INSTITUTE FOR CULTURE

1011 Budapest Corvin tér 8.

Tel.: 201-3766

Web: www.mmi.hu

Postacím: 1251 Bp. Pf. 33.

Fax: 201-5764

Email: mmi@mmi.hu

Tisztelt Lapolvasók!

Ezúton kérek elnézést a Pest Megyei Közművelődési Intézet munkatársaitól és olvasóinktól, hogy a Szín 10/6-os számában a PMKI munkatársaival készült interjúnak nem a javított, végső változatát közöltem, hanem annak egy nyers változatát. Miután a PMKI munkatársai meggyőzően képviselik munkájukban a minőség-

elvet, s nekem, a lap szerkesztőjének is öröme volt, amilyen módon a velük készült interjút is tovább pontosították (ezzel lapunk színvonalát is tovább növelve), feltétlenül fontosnak tartom, hogy olvasóinkhoz a végső változat eljusson.

Kérem, hogy a lapban a 28-34. oldalon szereplő interjú helyett a Magyar Művelődési Intézet honlapján (www.mmi.hu/Kiadványok/Szín) található „Íme, a szakma – egy megyei intézményében – imígyen becsülteti nagyra magát” című írás-változatot olvassák.

Tévedésemért az olvasók elnézését kérem, a Pest Megyei Közművelődési Intézet igazgatónőjét és munkatársait pedig megkövetem,

Mátjus Aliz
főszerkesztő

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

OF THE
NORTH AMERICAN CONTINENT
FROM THE DISCOVERY OF THE COUNTRY
TO THE PRESENT TIME

BY
JOHN B. HARRIS, ESQ.
OF THE BAR AT NEW-YORK

NEW-YORK:
PUBLISHED BY
J. B. HARRIS, 10 NASSAU ST.

1854.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES
OF AMERICA

FROM THE DISCOVERY OF THE COUNTRY
TO THE PRESENT TIME

BY
JOHN B. HARRIS, ESQ.
OF THE BAR AT NEW-YORK

NEW-YORK:
PUBLISHED BY
J. B. HARRIS, 10 NASSAU ST.

1854.

„MI DOLGUNK A VILÁGON?”

A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet tevékenységének summázata

A rendszerváltást követően – az országos tendenciával ellentétben – Veszprém megye példaértékűen fontosnak tartotta a kistéleplések és így a megye kulturális életének segítségét, támogatását intézményi keretek között. Ennek a szemléletnek köszönhetően hozta létre 1993-ban a Megyei Művelődési Központ jogutód intézményeként a Veszprém Megyei Közművelődési Intézetet. Tevékenységének sokrétű tartalmi követelményétől eltérően létezésének megfelelő szintjét azonban hosszú ideig nem tudta biztosítani.

Az elhelyezés szerény körülményei ellenére (a régi Megyei Könyvtár birtokává vált egykori színházi traktusban, neves komédiások szűk kis szobáscskáiban) Borbáth Erika igazgató kis csapatával együtt látott neki, hogy szinte a semmiből csodát teremtsen. Majd a Megyei Könyvtárból kikerülve, 8 éven át az ún. Zöldházban, az ottani mostoha körülmények ellenére, Németh József, majd Horváth Viola vezetésével – ebben az időszakban – vált még gazdagabbá tevékenysége a megyére és a régióra kiterjedően, sőt országosan is.

Végül 2004 augusztusában valóra vált az intézet munkatársainak álma, átköltözhetünk a várbéli Havranek-házba, ahol végre a helyszín is méltóvá vált az intézet elismert tevékenységéhez.

A Veszprémi Vár régóta a tudományok, a kultúra, a művészetek, az oktatás és az egyház patinás székhelye, s a mi intézményünkkel mindez tovább gazdagodik. Másfajta kulturális kínálatával növeli a város vonzerjét, a helybeliek és az ide látogatók körében egyaránt, továbbá új funkcióval (a térség kulturális értékeinek bemutatása, információs központ) bővülő tevékenységével a régió meghatározó szereplőjévé válhat.

A korábban levéltári anyagokat őrző épület zárt zsalugáteres ablakai nap mint nap kinyílnak a várbéli szomszédok és az ide látogatók örömére, s a már itt töltött két nyári időszakban a Veszprém megye élő népművészetének remekait bemutató kiállítás és a japán babák, valamint a magyar népi játékok be is csalogatták a helybelieket és a városba érkező turistákat.

*

Az intézet tevékenysége a CXL kulturális javakról szóló törvény, Veszprém megye stratégiája, kulturális koncepciója, az intézmény 10 éves fejlesztési terve mentén szerveződik, kapcsolódva a régiós törekvésekhez, ágazati és területfejlesztési elképzelésekhez.

Tevékenységének hatóköre:

Veszprém megye települési önkormányzatainak, közművelődési intézményeinek, kulturális civil szervezeteinek módszertani-tanácsadó és szolgáltató intézménye.

Veszprém megyei, valamint régiós, országos és nemzetközi rendezvények helyszíne és rendezője.

Munkatársak

Létszám 21 fő

Szakmai munkatársak

Létszám 10 fő

Alapvégzettségek

Népművelés-művelődésszervező, könyvtár, pedagógia, magyar, történelem, rajz, iparművészet, ének-zene, matematika, biológia.

Kiegészítő képzettségek

Kulturális menedzser, projektmenedzser, népi kismesterségek oktatója,

Leader oktató, újságírói stúdium, számítástechnikai szoftver üzemeltető

Nyelvtudás

Alap-és középfokú angol és német

*

A megye legfontosabb jellemzői:

Aprófalvak és kistéleplések száma: 217

Városok száma: 14

Kistérségek száma: 9

A Közép-Dunántúli Régió (Fejér-Komárom-Esztergom-Veszprém megye) és a Balaton Régió (Somogy-Zala-Veszprém megye) tagja.

Megyeszékhely a társrégióközpont Székesfehérvárral együtt.

Kulturális arculatát több természeti és kulturális hagyománnyal rendelkező tájegység határozza meg (Bakony-Balaton-Káli-medence, Tapolcai medence, Somló és környéke és a Kisalföld Pápához és vonzáskörzetéhez tartozó része).

Szakmai tevékenység

A kistéleplések szolgálatában

Veszprém megye a kis- és aprófalvas megyék közé tartozik: 105 település lakossága kevesebb mint 500 fő, további hetvené 500 és 1000 fő közé esik.

Többségében van ugyan művelődési ház, de sok helyen szakképzett közművelődési szakembert már nem tudnak alkalmazni. Súlyos gondot jelent a lakosság kulturális ellátása is, intézetünk tevékenységében ezért fontos szerepet kap a hátrányos helyzetű települések felkarolása.

A segítségnyújtás formái:

Információs szolgálatás, amely a Hónaposta című bejegyzett kiadványunkon keresztül történik, de gyakori a hírlevél vagy a személyes tájékoztatás is. Havonta megjelenő hírujságunkat módszertani melléklettel is elláttuk, amely a művelődő közösségeknek, művészeti csoportoknak nyújtott segítséget, az elmúlt évben pedig a régióban történő eseményekről, újonnan alakuló szervezetekről és azok tevékenységéről, valamint kistérségi kísérleti modellekről tájékoztattuk a kollégákat tematikus kiadványunkon keresztül.

Az információs szolgálatás hagyományos, nyomtatott formája mellett egyre inkább próbálkozunk az elektronikus lehetőségekkel is. Ezeket a csatornákon keresztül a közművelődési események és felhívások mellett értesülhetnek az érintettek a különböző pályázati lehetőségekről is.

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

Arra törekszünk, hogy minél eredményesebben tudjanak élni a megyei-regionális és országos pályázati lehetőségekkel, a saját forrást kiegészítő támogatásokkal.

Ennek érdekében a pályázat megírásához is biztosítunk szakmai tanácsadást, különös figyelmet fordítva az érdekelt-ségnövelő, ill. a revitalizációs pályázatokra, továbbá a tevékenységmegújító programokra.

Faluról-falura – kistelepülések műsorellátása

A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet az utóbbi években több tájéltadás-sorozatot indított az ún. kulturális fehér foltok felzárkóztatására, a hátrányos helyzetű települések szerezvénykínálatának bővítésére.

Elsősorban a gyermek és ifjúsági réteget szerettük volna megérinteni, olyan maradandó élményt nyújtva, hogy felkeltse az érdeklődést az igényesebb művelődési-szórakozási lehetőségek iránt.

2002-ben a „Faluról falura – barangolás a művészetekben” címmel indítottunk útjára egy népművészeti előadássorozatot, melynek keretében a különböző tájegységek táncaival, viseletével, népi szokásjátékaival ismerkedhetett meg a közönség. Megyénk kiemelkedő amatőr színjátszó társulatai egy-egy színdarabbal, operett előadással, hagyományos vásári komédiával szórakoztatták a közönséget. Irodalmi örökségünk bemutatására rangos előadóművészek vállalkoztak pódiumműsor keretében.

Száz kistelepülés apraja-nagyja barangolhatott a művészetekben a Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Veszprém Megyei Falugondnoki Egyesület, az Új Atlantisz Térségfejlesztési Társulás, a Balaton Fejlesztési Tanács, a Veszprém Megye Kultúrájáért Közalapítvány, a Bakonyi Önkormányzatok Szövetsége támogatásával.

A hátrányos helyzetű kistelepülések az elkövetkezendő években is számíthatnak hasonló programokra.

Falugondnoki szolgálat – Veszprém Megyei Falugondnokok Egyesülete

A Veszprém megyei települések közel fele 600 lélekszám alatti. Ezekre a falvakra jellemző az elöregedés, a fiatalok elvándorlása, a halmozottan hátrányos helyzet.

A kistelepülések gondjainak enyhítésére, az életminőség javítására, a szociális alapellátás kiépítésére hozták létre a falugondnoki szolgálatot.

Megyénk 1995-ben indulhatott meghívásos pályázaton. Már akkor a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet a Megyei Önkormányzat együttműködését élvezve felkarolta a kezdeményezést.

Úgy gondoljuk, hogy a kultúra fontos közösségteremtő erő, az életminőség szerves része és az alkotó cselekvés generálója, ezért ha a szolgálatok működését ilyen szemlélettel segítjük, akkor hozzájárulunk a hátrányok csökkenéséhez és a falu megtartó erejének növeléséhez.

A falugondnoki szolgálatot segítő tevékenységünk 2002-től még intenzívebbé vált. Bábáskodtunk a Veszprém Megyei Falugondnokok Egyesületének megalakulásánál, majd a titkári teendőit felvállalva beépítettük intézetünk tevékenységrendszerébe. Az intézet gondozásában működő egyesületnek köszönhetően jelenleg 60 falugondnok segíti az önkormányzatok munkáját, a hálózat bővítését, helyi-kistérségi-régiós programok megszervezését.

Az egyesület tagjai működésük során olyan közösségi élményeknek lehetnek részesei, amelyeket kamatoztathatnak a faluközösség alakításában is.

A falugondnoki szolgálattal együttműködve, intézményünk koordinálásával egészségügyi, szociális továbbképzésekre került sor, pályázattíró, területfejlesztési fórumokat szerveztünk.

Közreműködtünk a falugondnokok oktatásában, valamint szociális témában nemzetközi tanulmányutakat szerveztünk Lengyelországba, Romániába, Németországba és Ausztriába.

2005-ben pedig az Országos Falugondnoki Konferencia rendezői voltunk, amelynek témája: a falugondnoki szolgálat a vidékfejlesztésben

Segítjük a közösségi kezdeményezéseket, ezen keresztül támogatjuk az önkormányzatok, civil szervezetek, közművelődési intézmények EU-s pályázatokon (LEADER) való közös részvételét.

Kisebbségi kultúra – Veszprém megye átfogó roma programja

Megyénkben jelentős létszámú német, cigány kisebbség él, kisebb számban a szlovákság, örménység és lengyelség is képviselteti magát. Fontosnak tartjuk a kisebbségek kultúrájának ápolását, a többségi társadalommal való megismertetését. Kiemelten kezeljük a lakosság körében a cigánykultúra népszerűsítését, a cigányság művelődésének elősegítését, főként a fiatalok felé irányuló programokkal.

Ennek érdekében roma művészeti esteket, gyermekeknek játszóházakat szervezünk, menedzseljük a Flare Beás, autentikus cigányzenét játszó együttest, akiknek már a második CD-jüket segítettük létrehozni.

A cigány kisebbségi önkormányzatoknak, civil szervezetek tagjainak továbbképzéseket, tájékoztató fórumokat tartunk, továbbá részt veszünk a Megyei Önkormányzat által működtetett cigányügyi tanács munkájában.

Szolgáltatásaink egészére kiterjedően területfelelősi rendszert működtettünk, melynek keretében a közvetlen, személyes kapcsolatteremtésre, szaktanácsadásra biztostítottunk lehetőséget. Ezt a gyakorlatot a közeljövőben megújítjuk, még hangsúlyosabban koncentrálna a területi tevékenységre – egy kolléga teljes munkakörét kitöltve, továbbá a szakmai igazgatóhelyettes és a falugondnoki szolgálatot támogató munkatárs feladatait ez irányban bővítve.

Ezt támasztják alá azok az újabb szakmai kihívások, feladatok, amelyek a hagyományos szakmai tanácsadás, szakértői tevékenység (közművelődési rendeletek, kulturális koncepciók kidolgozása, vezetői pályázatok véleményezése, pályázatok segítése, bírálata, stb.) mellett megkívánják a települések, illetve a kistérségek komplex fejlesztésében való közreműködést.

Például a közelmúltban részt vettünk a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása turizmusfejlesztési stratégiájának kidolgozásában, valamint a Csopak-Sümege-Tapolca kistérségek LEADER akciócsoportjai vidékfejlesztési programjainak humán erőforrás fejlesztést érintő témaköreiben.

Népművészet – Veszprém Megyei Népművészeti Alkotóház és Tájház

Az intézmény tevékenységében fontos helyet foglal el a népi kultúra, a népművészet értékeinek feltárása, felelevenítése,

különös figyelmet fordítva a nemzetiségek, a kisebbségek sajátos kultúrájára is.

Ezt fémjelzi az intézet tevékenysége nyomán megélenkült néptáncmozgalom, a népdalkörök sokasága, a tárgyalkotó népművészet iránt megnövekedett érdeklődés, a népi kismesterségek megőrzését szolgáló kézműves iskola, valamint a **Veszprém Megyei Népművészeti Alkotóház Magyarországon**, amely a Megyei Önkormányzat, a Kincstári Vagyoni Igazgatóság, a helyi önkormányzat és intézményünk gyümölcsöző együttműködésében valósulhatott meg.

2003 júniusában ünnepélyes keretek között adtuk át az Alkotóházat, mely a megye multifunkcionális műhelyként működik. A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet képző- és továbbképző bázisa, a Kézműves iskola nyári táborainak helyszíne.

A korábban Tájházként működő bakonyi tornácos parasztház udvarán nyitotta meg kapuit a felújított épületegyüttes. A műemlékházban a paraszti élet emlékeit bemutató állandó kiállítás mellett, a **Kézműves Galériában** a Közép-Dunántúli Régió kézművesei, népi iparművészei és a határon túli magyar alkotók időszakos kiállításai láthatók.

2003 – „Szakralitás a népi kézművességben”

2004 – „Mesterek és tanítványok” A kiállításon a Csernátóni Múzeum és Tájház alkotói is bemutatkoztak.

2005 – „Életfa-keresztfa” c. kiállítás, amelyen Kovászna megyei alkotók is szerepeltek.

A kiállítások mindenkor témája a Polányi Pünkösöd témaköréhez kapcsolódik.

A **felszerelt műhelyekben** kovács, fazekas, bőrszövő, szórfonó szakmákkal ismerkedhetnek meg mesterek vezetésével az érdeklődők.

A **fafaragó szín** s a **pajtaszínház** tovább bővíti a lehetőségeket. Vásári színjátékok és néptánc-népzenei előadások befogadására is alkalmas az épületegyüttes.

Nyári alkotótáborok – Kodály-szaktábor, kézműves, szövő, fotó, néptánc, mese, színjátékos, grafika, természetjáró – várják korosztálytól függetlenül az érdeklődőket.

Az idei év kiemelkedő eseménye volt a **Youth 2000-2006 Nemzetközi ifjúsági hagyományörző tábor**, amelyet Emlékkép-Jövőkép címmel rendeztünk Kovászna (Románia) – Nyitra (Szlovákia) – Veszprém (Magyarország) és Tamow (Lengyelország) megye fiataljainak részvételével.

Képzések, hétrévi intenzív kurzusok, szakmai tréningek helyszíne az év fennmaradó részében a Tájház.

A hosszabb itt tartózkodás feltételeit biztosítja a 12 fő elhelyezésére alkalmas kulcsosházként működő parasztház, melynek kialakítása összkomfortos.

Iskoláknak előzetes egyeztetés alapján komplex kézműves programokat biztosítunk 2004 szeptemberétől.

Kézműves iskola

Intézményünk alapfeladatai közé tartozik népi hagyományaink ápolása, valamint a közművelődési szakemberek képzése. E kettős feladatot látjuk el a Népijáték és kismesterségek oktatója felsőfokú szaktanfolyamunkkal.

A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet létrehozásának évében, országosan az első között szervezte meg a képzést. Azóta minden ősszel újraindul népművészetünk oktatása az intézményben átlagosan 20 hallgatóval.

Célunk, hogy tovább éllessük a magyar népművészet hagyományait, hogy minél többen megismerkedjenek a szép, régi

kismesterségekkel, akár hasznos szabadidő eltöltés, akár szakképesítés megszerzése céljából. Azok a résztvevők, akik oktatói szakvizsgát is tesznek, szakmájuk tanítói lehetnek.

Anna törekszünk, hogy néphagyományainkat tisztán, a technikát, mintakincset megőrizve tanítsuk meg az itt tanulóknak.

A képzés keretében megszerezhető szakképesítések:

- bőrtárgykészítő,
- fazekas,
- gyékény-, szalma-, csuhétárgy készítő,
- szőnyegszövő,
- csipkekészítő,
- népijáték és kismesterségek oktatója,
- a közművelődési szakember képzés részeként népi játszótéri foglalkozásvezető.

Tapasztalataink szerint a végzetek egyharmada lesz tanult szakmájának oktatója is, többen közülük szakkört vezetnek, vagy iskolában oktatnak.

Öröndetes, hogy sokan a népművészethez kapcsolódó civil szervezetek tagjai lettek. 10 év alatt ketten a népi iparművész címet is megszerezték. Találunk példát arra is, hogy vizsgadolgozatokból könyv született. Valamennyi dolgozat megtalálható a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet szakkönyvtárában.

A Kézműves Iskola válogatott anyagával találkozhatunk vándorkiállításokon, reprezentatív rendezvényeken, a legszebb munkák külföldre is eljutottak.

A Kézműves Iskolában folyó színvonalas képzésnek köszönhetően rendeztük meg az I. Népijáték és Kismesterségek Oktatója Képzés Országos Konferenciáját 2003 tavaszán.

Az intézet fontos szerepet tölt be az **amatőr művészeti mozgalom gondozásában**. Képzéseket szervezünk a művészeti csoportok vezetőinek, bemutatkozási lehetőséget biztosítunk az alkotó közösségek számára kisebb településeken, megyei versenyeken, országos fesztiválokon és nemzetközi találkozókra egyaránt.

Különösen a színjátszás, a képzőművészet és a kórusmozgalom terén értünk el kiemelkedő sikereket.

Az éneklő csoportokban folyó színvonalas művészi munkát segíti a kezdeményezésünkre 2002-ben megalakított és intézményünk égisze alatt működő Regionális Kodály Társaság.

A több mint 30 éves múltra visszatekintő versmondó versenyünk pedig, önmagát megújítva, a kortárs magyar költészet, ezen belül kiemelten a Közép-Dunántúli Régió alkotóinak népszerűsítője kíván lenni.

Az országos összehasonlításban is magas színvonalú amatőr művészeti tevékenység egyik fontos meghatározó tényezője, hogy minden évben hagyományosan megrendezzük a megyei bemutatókat azokban a művészeti ágakban is, amelyek nem kapcsolódnak az országos felmenő rendszerű megmérettetésekhez, továbbá a csoportvezetők szervezett képzése mellett a civil szervezetek szakértőivel együtt kialakulóban van az amatőr művészeti mentorhálózat.

Intézményünk a régiós törekvések és identitás érdekében, valamint a társintézmények természetesen létrejövő együttműködési készsége alapján több térségi közművelődési programot, eseményt, művészeti bemutatót valósított meg.

Ezek közül említünk néhányat:

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

– Bakony Virágai – regionális gyermek szülő néptánc fesztivál
– Éneklő Ifjúság – Daloló Magyarország Európa szívében –
Regionális Gála

– Regionális Kortárs versmondó verseny
– Életfa-Keresztfa-regionális népművészeti tárlat
– Balatoni Dalok és Dalosok Fesztiválja
– „A Balaton Öröksége” regionális népművészeti kiállítás, stb.
Szakmai tevékenységünk színvonalát és elismerését jelentő országos megmozdulásoknak, kulturális cseményeknek, tanácskozássoknak, konferenciáknak voltunk kezdeményezői és tevékeny részesei

Például:

– Országos Amatőrművészeti Konferencia
– MNE Vándorgyűlés
– Közművelődési Tanácsok Országos találkozója
– Országos Kamarazenekari Fesztivál
– Nemzetközi Népművészeti Fesztivál, a Folkloriada, stb.

Nemzetközi kapcsolatok

A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet alapítása óta egyre kiterjedtebb nemzetközi kapcsolatokat gondoz, részben a Megyei Önkormányzat megállapodásán alapuló együttműködéshez illeszkedően, részben saját szakmai működése, korábbi partneri körének bővülésével.

Elsősorban a határon túli magyarsággal alakított ki szorosabb együttműködést, de a nyugati relációjú, illetve az EU-s kapcsolatok is egyre bővülnek.

Megyei Önkormányzat megállapodásán alapuló együttműködéshez illeszkedően, részben saját szakmai működése, korábbi partneri körének bővülésével.

Elsősorban a határon túli magyarsággal alakított ki szorosabb együttműködést, de a nyugati relációjú, illetve az EU-s kapcsolatok is egyre bővülnek.

Határon túli magyar kapcsolatok

Románia – Kovászna Megye
képzések, tanulmányút, konferenciák, tapasztalatcsere, közös ifjúsági projektek, műsorszolgáltatás, művészeti csoportok fellépése

Szlovákia – Galánta járás
zsűrizés, műsorszolgáltatás, tapasztalatcsere
Szlovákia – Nyitra megye
kiállítások, műsorszolgáltatás, zsűrizés, konferenciákon részvétel közös ifjúsági projekt, művészeti csoportok kölcsönös bemutatkozása

EU-s kapcsolatok

Szlovákia (lásd fent)
Lengyelország – Tarnow
részvétel és bemutatkozás a tarnowi művészeti fesztiválon, közös ifjúsági hagyományörző projekt
Alsó-Ausztria
művészeti csoportok és kézművesek kölcsönös bemutatkozása
Finnország
a magyar népművészet, kézművesség bemutatása

Kutatások, elemzések

A rendszerváltást követően a bonyolultabbá vált társadalmi viszonyok révén és az uniós változások, valamint az ehhez kapcsolódó közigazgatási reformokból és területfejlesztési rendsze-

rekből fakadóan mind országos, mind regionális és helyi szinten egyre nélkülözhetlenebbé válnak az átfogó kutatások és elemzések.

2002-ben a Veszprém Megyei Önkormányzat támogatásával elvégeztük a Közép-Dunántúli Régió összehasonlító statisztikai elemzését, amelynek célja

az 1998-as és a 2001-es állapotok szerinti, keresztmetszeti elemzés segítségével a trendjellegű változások és a konstans állapotok kimutatása, továbbá a régió és az alrégiók aktuális helyzetének részletező feltárása volt.

2004-ben pedig az előző (2003) év aktuális közművelődési helyzetét vizsgáltuk a Közép-Dunántúli Régióban a statisztika tükrében.

A vizsgálat alapvető célja a régió, az alrégiók, valamint a területet alkotó kistérségek sajátosságainak feltérképezése volt annak érdekében, hogy egymás tevékenységstruktúrájának jobb, pontosabb és aktuális megismerésén keresztül körvonalazódhassanak a régió kiaknázható lehetőségei, forrásai és a jövőbeni fejlesztések irányai.

A feltárt eredmények segítséget nyújtanak a döntéshozóknak a különböző területfejlesztési szinteken készülő és ott születtő stratégiák kialakításához, azok minél hatékonyabb egymásra épüléséhez.

Szándékaink szerint vizsgálatunk eredményei segíthetik a kistérségi központok munkatársait a közművelődés tevékenységkörein belül feladataik explicit megfogalmazásában.

A statisztikai elemzés a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet kutatási terve alapján, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma anyagi támogatásának elnyerésével valósult meg.

Az elemzést és zárótanulmányt Dombi Gábor szociológus készítette.

Kutató-elemző munkánkat a jövőben is szeretnénk folytatni, amennyiben külső forrásokhoz jutunk.

Az új megyei kulturális koncepció egzakt helyzetelemzésen alapuló előkészítésében, valamint a kistérségi szinten készülő fejlesztési elképzelések kimunkálásában kívánunk részt venni, kapcsolódóan az NFT II tervezési ciklusához, fejlesztési irányához és pályázati lehetőségeihez.

Befejezésül:

Nem törekedtünk arra, hogy az intézet tevékenységét részletesen bemutassuk a mindennapi kevésbé látványos módszertani munkától a jelentősebb kulturális megmozdulásig; a legfontosabb elemeit kívántuk kiemelni.

Munkánk eredményeiben tükröződik a fenntartó, valamint a megye közművelődési szakembereinek, civil szervezeteinek, önkormányzatainak partneri együttműködése.

A közművelődési intézményrendszert is érintő változások intézetünk szerepkörének, feladatainak újragondolását igényelték.

Miközben a kistérségi kezdeményezésekhez igyekszünk igazodni, s azt szakmaiságunkkal erősíteni, aközben integrálódunk kell a regionális törekvésekhez, nem adva fel a megyei szerepkört, ami hagyományainál fogva természetes áttétel, közvetítő láncszem lehet a kistérségek és a régiók között.